

Nadaljnja usoda doma v Iškem Vintgarju

Že leto dni je od tega, ko je bil po dolgem prestanku zopet odprt dom v Iškem Vintgarju. Dom so takrat nameravali podreti, vendar so se krajan v KS Iška vas, v katero sodi ta dom temu odločno zoperstavili češ »podremo lahko še vedno«.

Ob pomoči delovnih organizacij in občinske skupščine so v lastni režiji obnovili stavbo in odprli dom, v katerem je obisk presegel vsa pričakovanja. V Iškem Vintgarju prebije sončne vikende mnogo ljudi in pri domu je prijetno posedeti, pa tudi kaj popiti in zato so se v KS Iška vas odločili da rešijo problem z obratovanjem doma dolgoročno in dokončno. Izdelan je že idejni projekt, adaptacija doma naj bi potekala v treh fazah. Pri obnovi sodelujejo KS kot lastnik doma, ter občinska in Mestna skupščina preko komiteja za turizem in gostinstvo.

Sklenili so, da mora biti dom redno zopet odprt s 1. majem letos, saj je od septembra dalje obratoval le ob sobotah, ko je mladina iz KS prirejala disco večere, ki potekajo še sedaj in so zelo dobro obiskani. V domu so potekala letos tudi razna srečanja ob novem letu, dobro je uspelo tudi pustovanje, pa tudi ob dnevu žena je bilo prijetno.

V tem času poteka akcija iskanja najboljšega možnega najemnika, ki bi prevzel ta dom v najem. Zahtevajo, da ima poleg strokovne usposobljenosti tudi določeno količino denarja, ki bi ga vložil v adaptacijo. Če ga do 1. maja ne dobijo, bodo krajan sami v sodelovanju z OOSMS poskrbeli da bo dom vsak dan odprt, vsekakor pa bodo poskrbeli, da bo obratoval za vikend, ko bodo tudi redne avtobusne zveze z Iškim Vintgarjem.

Erhatič Darja

S posveta OK SZDL o razvoju KS

O NADALJNJEM RAZVOJU KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Brez financ smo nemočni

Delegatski sistem je zaživel in sicer predvsem v tistih krajevnih skupnostih, v katerih so delegacije kadrovskega dobro sestavljene. Utrdila so se delovna telesa, imenovane so številne komisije, sveti, v dejavnost je vključenih veliko delovnih ljudi in občanov, število aktivistov se je močno povečalo. Kljub dobrim rezultatom je še vedno premajhna povezanost krajevnih skupnosti združenim delom. Zborov krajanov je manj kot v preteklosti, kar odločanju ljudi prav gotovo ni v prid. Prevečkrat je prisotno poseganje svetov KS v pristojnosti skupščine KS. Cilji preoblikovanja krajevnih skupnosti so v večini primerov doseženi, kar se kaže predvsem v številnejšem vključevanju interesov v delegatsko odločanje. Aktivnost krajevnih

skupnosti je odraz dela družbenopolitičnih organizacij, zato je nujno, da jih organiziramo tudi v manjših krajevnih skupnostih. V dejavnosti in razvoju krajevnih skupnosti nismo uspeli vključiti sindikatov.

To so le nekatere bistvenih ugotovitev, izluščene na posvetu vseh predsednikov skupščin krajevnih skupnosti in predsednikov krajevnih konferenc SZDL naše občine o uresničevanju stališč in sklepov o nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti.

Sicer pa so se razpravljali, kar dvanaest jih je bilo, večinoma ustavili ob problematiki financiranja krajevnih skupnosti in statusa zaposlenih delavcev v njih. Sistemski zakoni namreč predvidevajo številne oblike financiranja krajevnih skupnosti,

od katerih nam je uspelo razviti le štiri, med njimi: proračunska sredstva za razvoj je uspelo razviti le štiri, med njimi: proračunska sredstva za razvoj in delo delegatskega sistema, SLO in DS, zbiranje sredstev krajanov, ne le finančnih ampak tudi v obliki dela in materiala, potem so tu še sredstva samoupravnih interesnih skupnosti za dejavnosti na področju posamezne KS, kot zadnji vir sredstev pa je bila tako imenovana glavarina-prispevek združenega dela, ki pa je z letošnjim letom presahnil. Ravno ta sredstva pa so bila tista, ki so krajevnim skupnostim zagotovila največji razvoj oziroma so omogočile zadovoljevanje potreb posameznih krajevnih skupnosti. V krajevni skupnosti Škofljice zatrjujejo, da so ravno finančne sredstva oziroma njihovo pomanjkanje vzrok nesklepnosti na sejah in manjše zainteresiranosti občanov, ki izgubljajo zaupanje, da bi se nekateri problemi lahko rešili tudi brez denarja. »Brez financ smo nemočni«, je zatrjeval predstavnik KS Želimlje in dodal sugestijo, da bi z ustreznim predpisom lahko zagotovili tudi sredstva s strani priseljencev, ki v dosedanjem razvoju krajevnih skupnosti niso sodelovali. »Nobene možnosti vpliva nimamo, ker nimamo financ,« je poudaril krajan KS Presej in še dodal: »Lahko se pogovarjamo le o načrtih, ki jih bomo uresničevali z denarjem, iz lastnih žepov!« Tako in podobno so se izjasnjevali tudi predstavniki ostalih krajevnih skupnosti iz česar je sledil tudi sklep, da bomo neko nadomestilo prejšnji glavarini morali najti, če bomo hoteli le nadaljevati z razvojem krajev ampak tudi izenačevati, kot je bilo slišati pripombo, mestne in vaške krajevske skupnosti, ki so zaenkrat še zelo težko primerljive.

Rešitev vseh omenjenih problemov seveda ni mogoče rešiti s pogovorom na enem sestanku, dnevni red je bil tudi, čeprav z eno samo točko, tako zahteven, da je kar ponujal idejo o podobnih ponovnih srečanjih.

NINA LEGAT-ČOŽ

Popravilo doma pred skorajšnjim rušenjem

GABERJE

Polje ali hiše?

Spopada zaradi obdelovalne zemlje na Dobrovi marsikdo še ni pozabil. Hiše tam seveda ne bodo zrastle, zelo podoben spopad pa se sedaj obeta nedaleč od tega kraja – v Gaberjah. Nedavno razgrnjen zazidalni načrt je precej razburil vaščane, seveda predvsem tiste, ki bi morali svojo zemljo odstopiti za gradnjo hiš.

Razen posameznih črnograditeljev (dejstvo je, da na tem območju je kar precej črnih gradenj; čeprav vaščani trdijo, da številka ni velika), so se za zidavo v Gaberjah začeli zanimati pred petimi leti tudi člani stanovanjske zadrage »Nova 77«, ki jih je trenutno okrog 70. Prostor, kjer bi postavili svoje hiše, so našli na manj rodovitni, zamočvirjeni zemlji in se z lastniki zemljišč že skoraj dokončno dogovorili, da bodo to zemljo lahko tudi dobili.

Razgrnitev zazidalnega načrta pa je dogovor – kot vse kaže postavila na glavo. V načrtu je namreč za gradnjo predvidene okrog osem hektarov zemlje – od tega za združnike 3,9 hektara –

vendar vaščani pravijo, da s tako široko zasnovano stanovanjsko zidavo na svojem območju ne soglašajo. Vzrokov je več. Predvsem jim ne gre v račun to, da o zazidalnih načrtih ni nihče povedal – niti takrat, ko so geometri že hodili po njihovih njivah.

Zavzemajo se tudi za razvoj kmetijstva v svoji vasi. Čeprav je res, da je čistih kmetov malo in so večinoma ljudje zaposleni in obdelujejo zemljo popoldne, je vse obdelano in v zadnjem času so si kmetje nakupili tudi stroje.

Proti taki pozidavi so tudi zato, ker menijo, da bi priseljeni občani povsem prevladali nad sedanjimi živilci. V vaški skupnosti je trenutno 100 volilnih upravičencev, po uresničitvi zazidalnih načrtov pa bi jih bilo okrog 700 več.

Seveda pa kmetje poudarjajo predvsem to, da bi zemljo radi obdržali za kmetovanje in da je ne prodajo. Ob teh trditvah pa človek težko pozabi na namige (prav vsi verjetno niso neresnični), da bi bil marsikateri od članov vaške skupnosti pri-

pravljen prodati svojo zemljo, če bi zanjo le dobil primerno odškodnino – da s svojim nasprotovanjem želijo (nekateri) kmetje v Gaberjah dvigniti ceno svoji zemlji.

Položaj je seveda neprijeten. Prizadeti so predvsem združniki, ki se že leta trudijo, da bi s kmeti našli skupen jezik in jim je to tudi uspelo, zdaj pa bodo nenadoma vsa dogovarjanja postala jalova. Vaščani namreč pravijo, da bodo razmislili o tem, če bodo odstopili zemljo za gradnjo združniških hiš in da jo bodo raje osušili in nato obdelali.

Prav je, da se kmetje zavzemajo za to, da bi obdržali kar največ obdelovalne zemlje, vendar pa bi se morali te svoje odločitve držati tudi takrat, ko jim bo kdo za to zemljo ponudil mamljivo vsoto.

Kaj pa združniki? Že dolga leta varčujejo denar in zidajo – hiše v oblakih. Zaupali so v uspeh svojih načrtov in v okviru zadrage. Pošteno so čakali na vsa dovoljenja in izgubljali. Ne bi bilo prav, da bi zaradi takih nesporazumov in morda tudi v bistvu neurejenega položaja svoje in še marsikatero drugo zadrage, zgubili prav vse možnosti za gradnjo v Gaberjah, kjer so že takorekoč videli stati svoje hiše in so se kar nekako počutili v tem kraju doma. Če res ne bodo mogli graditi, bodo prišli pogledat Gaberje čez nekaj let. Količkrat lahko ugibamo, kaj bodo videli? Nekaj od te podobe nakazujejo že količki, za katere vaščani trdijo, da ne obstojajo.

Nov dom krajanov v Iški vasi

Od julija 1981 že poteka gradnja doma krajanov v Iški vasi. Dom je bil zgrajen do zime, potem so potekala že dela v zvezi z nabavo materiala, ki so omogočila, da se gradnja sedaj še nadaljuje. Vseskozi so pri akcijah sodelovali krajan preko aktivnega gradbenega odbora. Prispevali so les, prispevali so tudi z denarjem. Dom je bil s koncem gradnje v lanskem letu ocenjen na več kot pol milijarde starih din. v kar je vstet zelo velik prispevek krajanov.

Tudi letos, ko so v začetku aprila začeli z notranjimi deli so najprej poprijeli za delo krajan. Pripeljali so gramoz, napeljali so elektriko, vodovod, pa tudi mizarji iz Iške vasi so imeli delo doma. Tudi tov. Škofca, ki je začel že z zidarskimi deli je prispeval k temu, da so vidni dobri rezultati.

Če bodo dela potekala v tem tempu kot sedaj, pričakujejo, da bodo zasilno uredili v domu trgovino in prostore za KS že v začetku maja.

ERHATIČ DARJA